

This question paper contains 6 printed pages]

A—358—2018

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

B.A. (Second Semester) EXAMINATION

OCTOBER/NOVEMBER, 2018

ECONOMICS

Paper IV

(Agricultural Economics)

(MCQ + Theory)

(Monday, 29-10-2018)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt all questions.

- (ii) All questions carry equal marks.**
- (iii) Wrong answers will carry negative marks.**
- (i) सर्व प्रश्न सोडवा.**
- (ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.**
- (iii) चुकीच्या उत्तरास नकारात्मक गुण आहेत.**

MCQ

10

1. Attempt the following multiple choice questions :

खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा :

- (1) Identify the *false* statement of the following :**
 - (A) Collective farming cultivated collectively**
 - (B) Collective farming cultivated by labour**
 - (C) Collective farming cultivated individually**
 - (D) Collective farming cultivated jointly**

खालीलपैकी चूक विधान ओळखा :

- (A) सामुदायिक शेती सामुहिकपणे केली जाते**
- (B) सामुदायिक शेती कामगाराकडून केली जाते**
- (C) सामुदायिक शेती वैयक्तिक पणे केली जाते**
- (D) सामुदायिक शेती संयुक्तपणे केली जाते**

P.T.O.

(2) Select the *true* statement from the following :

- (A) Friends are not a source of agriculture finance
- (B) Relatives are not a source of agriculture finance
- (C) Merchants are not a source of agriculture finance
- (D) Co-operative Banks are main source of agriculture finance

खालीलपैकी सत्य विधानाची निवड करा :

- (A) मित्र हे कृषि वित्तपुरवठ्याचे साधन नाहीत
- (B) नातेवाईक हे कृषि वित्तपुरवठ्याचे साधन नाहीत
- (C) व्यापारी हे कृषि वित्तपुरवठ्याचे साधन नाहीत
- (D) सहकारी बँका ह्या कृषि वित्तपुरवठ्याचे मूळ्य साधन आहेत

(3) Land Reforms is a part of

- (A) Agricultural price policy
- (B) Agricultural policy
- (C) Agricultural cost policy
- (D) Agricultural marketing policy

जमिन सुधारणा ही भाग आहे.

- (A) कृषि मूल्य धोरणाचा
- (B) कृषि धोरणाचा
- (C) कृषि खर्च धोरणाचा
- (D) कृषि विपनन धोरणाचा

(4) What is short-term credit ?

- (A) Twelve months credit
- (B) Six months credit
- (C) One month credit
- (D) Twenty months credit

अल्पमुदती कर्जपुरवठा म्हणजे काय ?

- (A) बारा महिण्याचा पतपुरवठा
- (B) सहा महिण्याचा पतपुरवठा
- (C) एक महिण्याचा पतपुरवठा
- (D) वीस महिण्याचा पतपुरवठा

(5) Match List I with List II and select the correct answer from the codes given below the lists :

List I

(a)	Peasant farming	(i)	Large size
(b)	State farming	(ii)	Co-operative principle
(c)	Collective farming	(iii)	Small size
(d)	Co-operative farming	(iv)	Limited scope

Codes :

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(ii)	(iii)
(B)	(iii)	(iv)	(i)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)
(D)	(ii)	(iii)	(iv)

यादी I व यादी II मधील योग्य जोड्या जुळवून खालील दिलेल्या संकेतांकामधून योग्य उत्तराची निवड करा :

यादी I

(a)	कृषक शेती	(i)	मोठा आकार
(b)	राज्य शेती	(ii)	सहकारी तत्व
(c)	सामुदायिक शेती	(iii)	लहान आकार
(d)	सहकारी शेती	(iv)	मर्यादित व्याप्ती

यादी II**संकेतांक :**

(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(ii)	(iii)
(B)	(iii)	(iv)	(i)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)
(D)	(ii)	(iii)	(iv)

P.T.O.

- (6) is an institutional source of agriculture finance.
- (A) Co-operative Society (B) Landlord
 (C) Relative (D) Friend
 हे कृषि पतपुरवठ्याचे संबंधित साधन आहे.
 (A) सहकारी संस्था (B) जमिनदार
 (C) नातेवाईक (D) मित्र
- (7) Which of the following is the problem of Indian Agricultural credit supply ?
- (A) Insufficient supply of loan
 (B) Problem of overdues
 (C) Defective co-operative system
 (D) All of the above
 खालीलपैकी भारतातील कृषि पतपुरवठ्याची समस्या कोणती ?
 (A) अपूरा कर्ज पुरवठा (B) थकबाकीचा प्रश्न
 (C) सदोष सहकारी यंत्रणा (D) यापैकी सर्व
- (8) In India, wage rate of agricultural labour is
- (A) Less (B) High
 (C) Very high (D) Very low
 भारतात शेतमजूराचा वेतनाचा दर आहे.
 (A) अल्प (B) उच्च
 (C) अति-उच्च (D) अति-अल्प
- (9) Which of the following benefits reap by agricultural sector due to subsidies ?
- (A) Agriculture can be run under critical situation
 (B) Availability of cheap raw material to industries
 (C) Opportunity for export of agricultural product
 (D) All of the above

खालीलपैकी कोणते लाभ कृषि क्षेत्रातील अनुदानामुळे कृषिला मिळतात ?

- (A) प्रतिकूल परिस्थितील शेती व्यवसाय सूरु ठेवला येतो
 - (B) उद्योगास स्वस्त कच्चा माल उपलब्ध होतो
 - (C) कृषि माल निर्यातीस वाव मिळतो
 - (D) वरीलपैकी सर्व
- (10) Which of the following is the reason for mobility of rural labour ?
- (A) Lack of work
 - (B) Lack of income source
 - (C) Both (A) and (B)
 - (D) None of these
- खालीलपैकी कोणते ग्रामीण श्रमिकांच्या स्थलांतराचे कारण आहे ?
- (A) कामाचा आभाव
 - (B) उत्पन्न स्रोताचा आभाव
 - (C) दोन्ही (A) आणि (B)
 - (D) यापैकी एकही नाही

Theory

2. State the problems of marginal and small farmers.

10

सिमांत व छोट्या शेतकऱ्यांच्या समश्या सांगा.

Or

(किंवा)

Describe sources of Agricultural credit in India.

भारतातील कृषि वित्तपुरवठ्याचे स्रोत स्पष्ट करा.

3. Describe the effects of globalization on Indian agriculture.

10

भारतीय शेतीवर जागतिकीकरणाचे झालेले परिणाम स्पष्ट करा.

Or

(किंवा)

Evaluate the Agricultural Price Policy in India.

भारतीय कृषि किंमत धोरणाचे मूल्यमापन करा.

P.T.O.

4. Write short notes on (any two) :

- (i) Mobility of labour
- (ii) Peasant farming
- (iii) NABARD
- (iv) Collective farming.

थोडक्यात टिपा लिहा (कोणतेही दोन) :

- (i) श्रमिकांची गतिशीलता
- (ii) वैयक्तिक शेती
- (iii) नाबाड
- (iv) सामुदायिक शेती.